

VERTAALD DOOR ...

Wie vertaalt, loopt onvermijdelijk tegen de grenzen van de taal aan. In deze rubriek presenteert elke maand een vertaler zijn of haar weerbarstigste vertaalprobleem – en de uiteindelijke oplossing.

Peter Abelsen

Wat is het grootste vertaalprobleem dat u bent tegengekomen?

Mijn jongste vertaling is die van *Swing Time*, de nieuwe roman van Zadie Smith. Zij heeft een nadrukkelijk eigen stijl, met barokke, opzettelijk gekrepte zinnen, en bij de vertaalslag van het dynamische Engels naar het stroeve Nederlands moet je dan soms een komma verruilen voor een punt of een gedachtestreepje – en vervolgens de cadans van het proza handhaven door je woordkeus en zinsbouw. Maar heel veel problemen leverde dat niet op. De vraag die me bij deze roman, met zijn sterke etnische thematiek, bij aanvang wél kwelde, was of ik *white* nu gewoon met *blank* zou vertalen of mijn hoofd moest buigen voor die gruwzame politiek correcte mode om *wit* te gebruiken. De voorgaande zin zegt al veel over mijn persoonlijke opvatting, maar je hebt als vertaler ook, en in niet geringe mate, rekening te houden met wat het lezerspubliek verwacht.

Hoe hebt u het opgelost?

Het loste zichzelf gelukkig op: de vertelster in *Swing Time* groeit op in de jaren tachtig, een tijd waarin maatschappelijke discussies nog niet werden verarmd met geneuzel over woorden, en ze zet zich bovendien af tegen haar al te geëngageerde moeder. Dus koos ik met een gerust hart voor *blank*, en verheugde me op kritiek uit de politiek correcte hoek. Nu die helaas uitblijft, ben ik blij dat ik mijn keuze alsnog hier kwijt kan.

Peter Abelsen (1957) studeerde filosofie en is sinds 1996 literair vertaler. Werkt momenteel aan zijn eerste roman. Vertaalde onder meer Amy Tan, Michael Cunningham, Tennessee Williams, Don DeLillo, Jonathan Safran Foer, Jonathan Franzen en Zadie Smith.

